

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-751 19 STRAIPSNIO
PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio pakeitimo įstatymo projektu siekiama nustatyti lengvatinių 9 proc. pridėtinės vertės mokesčių (toliau – PVM) tarifą būtiniausiems maisto produktams, kurių sąrašą nustatytų ir pildytų/ koreguotų Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Tokiu būdu pagrindinių maisto produktų kainos galėtų sumažėti 5–8 proc., dėl didesnio vartojimo ir mažesnio iš kaimyninių šalių įvežamų prekių kiekių didėtų maisto produktų apyvarta, daugiau lėšų būtų investuojama į gamybą bei didėtų konkurencingumas bendroje Europos Sąjungos vidaus rinkoje.

Lietuvoje maisto kaina lyginant su Europos yra labai aukštai ir žmonių perkamumo galia dėl gaunamų nedidelių pajamų, lyginant su didesne dalimi ES valstybių, yra ženkliai mažesnė.

PVM mokesčio lengvatos maisto produktams Taikomos daugelyje ES valstybių.

Airija maisto produktams taiko 0 PVM tarifą, Lenkija – 5 proc., Vokietija – 7 proc. pridėtinės vertės mokesčio tarifą.

Kitos ES valstybės išskiria atskirus būtiniausius maisto produktus ir jiems skiria lengvatinių PVM tarifą:

Italija ir Ispanija duonai – 4, Čekija kūdikių maistui – 10.

Dalis ES šalių, turinčių stipresnes ekonomikas nei Lietuva, taiko dviejų lengvatinių PVM mokesčių tarifų sistemas maisto produktams pagal rūšis atitinkamai ribose nuo 4 iki 13,5 proc.

Didėjant pajamų nelygybei ir augant vidutinėms maisto produktų kainoms didelė dalis mažas pajamas gaunančių Lietuvos gyventojų artėja prie santykinio skurdo ribos. Įstatymo projektas parengtas atsižvelgus į dabartinę padėtį – siekiama sumažinti maisto produktų kainas.

Šiuo teisės aktų pakeitimu papildomai siūloma lengvatinių 9 proc. PVM taikyti būtiniausioms maisto prekėms bei maitinimo įstaigoms, nes šiuo metu Lietuvoje galiojantis 21 proc. PVM tarifas yra vienas aukščiausių Europos Sąjungoje.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorius – LR Seimo narė Modesta Petrauskaitė.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu galiojančiame įstatyme lengvatinis 9 procentų PVM tarifas būtiniausiems maisto produktams bei maitinimo ir gėrimų teikimo paslaugoms nėra taikomas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu siūloma papildyti 19 straipsnio 3 dalį, kuriame numatoma, kad lengvatinis 9 procentų PVM tarifas būtų taikomas būtiniausiems maisto produktams bei paslaugoms, tiesiogiai susijusioms su maitinimu. Tai sukurs palankias konkurencines sąlygas Lietuvos maisto tiekėjams ir gamintojams bei padės sumažinti neigiamus ekonominius padarinius maitinimo paslaugas teikiančiam verslui

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Galimas laikinas lėšų, gaunamų iš PVM, sumažėjimas, kuris padidėjus vartojimui atsistatys.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymas turės teigiamą įtaką verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija turės priimti poįstatyminį teisės aktą, numatantį būtiniausių maisto produktų sąrašą, kuriam bus taikomas lengvatinis PVM tarifas.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštaruoja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo projekto įgyvendinimui reikalingas lėšas bus pavesta apskaičiuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybei arba jos įgaliotai institucijai iki šio įstatymo įsigaliojimo.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nėra gauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„lengvatinis PVM maisto produktams“,

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia
LR Seimo narė

Modesta Petrauskaitė